

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-1831 2
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTAS
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1831 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – sudaryti prielaidas savivaldybėms ir toliau dalį nepanaudotų savivaldybių biudžetų lėšų piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti skirti švietimo pagalbai. Tokią nuostatą siūloma nustatyti 2020 metams (kaip ir 2019 metams). Atsižvelgus į tai, kad savivaldybėms turėtų likti nepanaudotų savivaldybių biudžetų lėšų piniginei socialinei paramai, o tuo tarpu švietimo pagalbai lėšų trūksta, siūloma sudaryti savivaldybėms galimybę prirėikus ir 2020 metais prisidėti prie švietimo pagalbos finansavimo iš nepanaudotų lėšų piniginei socialinei paramai.

Siūloma nuostata dėl lėšų skyrimo švietimo pagalbai galiotų 2020 metams.

Didėjant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičiui, švietimo pagalba tampa vis aktualesnė. Švietimo pagalbos specialistai mokyklose turi būti nuolat pasiekiami mokiniams, turi nesustoti ir prevencinis darbas.

Nors švietimo pagalba yra savarankiškoji savivaldybių funkcija, tačiau savivaldybės kol kas nepajėgios skirti reikiamo finansavimo jai vykdyti. Švietimo pagalbos specialistams skiriamo finansavimo neužtenka daugiau nei dešimtmetį, trūksta lėšų psichologų, socialinių pedagogų, specialiųjų pedagogų ir kitų specialistų veiklai. Didžioji lėšų dalis švietimo pagalbai yra skiriama iš valstybės biudžeto dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti, tačiau to nepakanka realioms poreikiams patenkinti.

Savivaldybių duomenimis, 2019 metams savivaldybės suplanavusios 8,1 mln. eurų asignavimų švietimo pagalbos funkcijai finansuoti iš savo biudžetų (2018 m. šiai funkcijai savivaldybės planavo 6,8 mln. Eur).

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorė – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Įstatymo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

3. Kaip šiuo metu reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Švietimo pagalba yra savarankiškoji savivaldybių funkcija. Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 6 punktą savivaldybėms pavesta vykdyti švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimo ir koordinavimo funkciją.

Nuo 2019 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje patvirtinta nuostata, kad dalis nepanaudotų savivaldybių biudžetų lėšų piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti savivaldybės tarybos nustatyta tvarka naudojama švietimo pagalbai. Tačiau ši nuostata nuo 2020 m. sausio 1 d. nebetenka galios.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Tam, kad savivaldybės turėtų daugiau galimybių užtikrinti savarankiškosios funkcijos – švietimo pagalbos – deramą vykdymą, siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4 straipsnio pakeitimo įstatymą ir toliau suteikti teisę savivaldybėms dalį nepanaudotų savivaldybių biudžetų lėšų piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti skirti socialinių pedagogų, psichologų, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą teikiančių specialistų darbo užmokesčiui mokėti. Tai prisidės prie patyčių

prevencijos, ugdymo sąlygų specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams užtikrinimo, bendro mokyklų mikroklimato gerinimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas paveiks verslo sąlygas ir jo plėtrą

Įstatymo įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Galiojančių įstatymų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas, laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas, laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymo projektą, savivaldybių institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo turės priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

12. Kiek valstybės ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Lėšų poreikis

Papildomų lėšų Įstatymo projektui įgyvendinti neprireiks, nes pagal siūlomas nuostatas tik sudaroma galimybė švietimo pagalbai skirti nepanaudotas lėšas.

13. Rengiant įstatymo projektą gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant įstatymo projektą, specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinės paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nėra.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.